

Konoplan

induplati

glasilo delovne organizacije

induplati jarše

LETO XXXIV.

JULIJ—AVGUST 1986

Slika prikazuje zemeljska dela za napeljavo kanalizacijskega voda v neposredni bližini naše delovne organizacije. Na začetku julija je zato cesta od križišča v Preserjah proti Homcu kazala takšno podobo.

Komisija za inovacije o svojem delu

V junijski številki Konoplana smo začeli predstavljati delo samoupravnih organov v naši delovni organizaciji. Predstavili smo disciplinsko komisijo in dva njena člana. Tokrat pa vas seznanjamo s KOMISIJO ZA INOVACIJE. Vendar ne na klasičen način — intervju s predsednikom in še s katerim od članov komisije. Ker so bile letos izvedene volitve delegatov v samoupravne organe DO, so novi tudi člani komisije za inovacije. In ker novoizvoljena komisija ne more začeti delovati kar tako, ne da bi se seznanila z delom svojih predhodnikov, je seveda dobro vsaj na ustanovni sestanku povabiti člane bivše komisije. To je nova komisija za inovacije tudi storila.

24. junija so se sestali delegati novoizvoljene komisije za inovacije (na žalost samo trije od petih) s člani prejšnjega odbora za inovacije (tričlanski). Na seji je bila za predsednico inovacijske komisije v naslednjem mandatu obdobju izvoljena Ismeta Nikolič, vodja službe za varstvo pri delu iz DSSS, njen namestnik pa je Viktor Lamberšek, vodja elektro del iz tozda Konfekcija Radomlje.

Delo komisije za inovacije je v delovni organizaciji zelo pomembno. V zadnjem času se v naši družbi vse več govori in piše o spodbujanju inovacij in progresivnemu nagrajevanju inovatorjev, zato je naloga te komisije, da v vseh ozirih ter na vseh področjih podpira inovacijsko politiko in se zavzema za čimhitrejšo obravnavanje koristnih predlogov, tehničnih izboljšav ter inovacij, ki naj se potem čimprej uvedejo v prakso. Žal so še vedno primeri, da področje obravnavanja inovacij in tehničnih izboljšav v samoupravnih aktih organizacij združenega dela ni v celoti obdelano. Zato je tudi delo komisije za inovacije marsikdaj oteženo. Tako je tudi v naši delovni organizaciji. Medtem ko vsebujejo statut in samoupravni sporazum o združevanju v temeljno organizacijo ter samoupravni sporazum o združevanju v delovno

organizacijo in statut delovne organizacije temeljne določbe o inovacijski dejavnosti v DO, pa podrobnejše naloge inovacijske komisije, postopek prijave, izvedbe in sprejemanja inovacijskih predlogov, še niso natančneje opredeljene. Statut DO Induplati sicer določa osnovne smernice za delo inovacijske komisije, vendar pa je potrebno po mnenju članov nekdanjega odbora le-te za učinkovito delo komisije še podrobneje dodelati. Kot osnovne naloge se navaja naslednje: — obravnavanje prijavljenih inovacijskih predlogov in posredovanje v sprejem:

— podajanje predlogov za izvedbo preizkusov in raziskav v zvezi s sprejetjem inovacijskega predloga,

— podajanje predlogov za izvedbo varstva izumov, modelov in vzorcev,

— podajanje predlogov za način ugotavljanja koristi ter višino posebnega plačila avtorjem inovacijskih predlogov, itn.

Seveda pa inovacijska komisija kot samoupravni organ ne more delovati sama, temveč rabi pomoč strokovnih služb v okviru DSSS in s strani posameznih strokovnih delavcev in organizatorjev dela v tozdu. Le-ti so na zahtevo komisije za inovacije dolžni podati strokovna mnenja, obrazložitve, ocenitve strokovnosti in uporabljivosti posameznega inovacijskega predloga. Komisija za inovacije posreduje konkretni inovacijski predlog v sprejem in odločitev glede uporabe predloga in o pravicah njegovega avtorja, delavskemu svetu tiste temeljne organizacije, ki bo inovacijsko rešitev uporabljala.

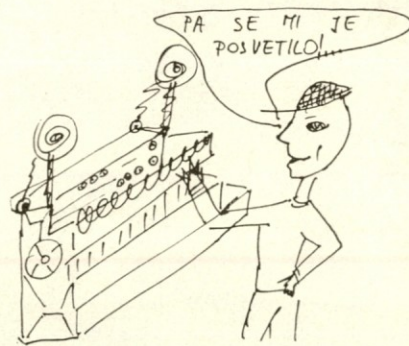
Prav tako je bilo na sestanku rečeno, da so podatki, ki jih vsebuje Pravilnik o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo posameznih tozdov o načinu ugotavljanja delavčeve ustvarjalnosti pri delu, že zastareli. Pravilnik je bil namreč sprejet leta 1977, tako da je posebno nadomestilo, ki pripade avtorjem predlogov, odločno prenizke denarne vrednosti, obsega

namreč lestvico od 750,— do 42.000,— din.

Prihranek od tehnične izboljšave ali inovacije je težko objektivno izračunati. Lahko je namreč inovacija zelo pomembna za proizvodnjo in predstavlja bistveno novost, vendar pa so odstotki od prihranka lahko nižji kot pri manj pomembni tehnični izboljšavi, ki nadomesti delo večih delavcev ali delavk. Skratka na področju nagrajevanja inovacij, tehničnih izboljšav bo potrebno še veliko narediti, če bomo hoteli, da postane inovatorstvo sestavni del proizvodnega procesa.

Članica prejšnjega inovacijskega odbora je omenila, da je odbor v obdobju od 1979 do 1985 obravnaval le takšne inovacije in tehnične izboljšave, ki so bile že vpeljane v proizvodni proces, kjer so se uspešno uporabljale. Koristnih predlogov razen enega ni bilo. V tem primeru je avtor koristnega predloga dobil simbolično nagrado v višini 1.000,— din. Zato so se novoizvoljeni člani komisije za inovacije strinjali z mnenjem nekdanjega odbora, da bi bilo potrebno nagrajevati tudi koristne predloge. Še več uspeha pa bi gotovo bilo, če bi se v Konoplani ali na drug način objavljali t.i. »odprti problemi«, za katere bi delavci podajali možne rešitve. Na ta način, kar je praksa v številnih uspešnih tovarnah, bi se marsikatera stvar ali postopek izboljšala.

Pripravlila: L. L.

Novoizvoljena komisija za inovacije šteje sicer 5 članov, ustanovnega sestanka so se žal udeležili le trije. Z leve: Viktor Lamberšek — tozda Konfekcija, Matevž Burja — tozda Proizvodnja in Ismeta Nikolič — DSSS (manjkata Rozi Jamnik iz tozda Maloprodaja in Slava Grčar iz tozda Restavracija)

Člani prejšnjega odbora za inovacije, ki so na področju nagrajevanja inovacij pričeli »poganjati kolo naprej«. Z leve: Gordana Gardašević, Karolina Puh in Pavle Stoimenovski

Občinsko gasilsko tekmovanje v Jaršah

V soboto in nedeljo, 21. in 22. junija, je na nogometnem igrišču Induplati potekalo Občinsko gasilsko tekmovanje, ki se ga je v obeh dneh udeležilo okrog 150 gasilskih desetini iz krajevnih skupnosti, iz industrijskih gasilskih društev ter ekipe civilne zaščite in teritorialne obrambe. Iz naše delovne organizacije je na tekmovanju sodelovalo 5 ekip; ekipa veteranov, ekipa civilne zaščite, ženska gasilska desetina ter moška članska A (ni starostne meje) in članska B (pogoj je starost nad 30 let) desetina. Vse naše desetine so bile na tekmovanju zelo uspešne. Veterani so v svojem razredu osvojili 1. mesto, ravno tako so bili tudi člani desetine CZ med ekipami CZ na 1. mestu. Moška članska A desetina je med de-

vetimi tekmovalnimi desetimi osvojila 2. mesto, članska B desetina pa v svojem razredu 4. mesto. Tudi ženske so bile uspešne. Čeprav so s pripravami na tekmovanje pričele šele v začetku letošnjega maja, so bile na 3. mestu med desetimi iz industrijskih gasilskih društev.

Organizacija tekmovanja je po mnenju tekmovalnih desetini kljub množičnosti sodelujočih brezskrbno potekala. Za to je vsekakor zaslužno IGD Induplati, ki je pripravilo teren za tekmovanje in v obeh lepih, a vročih tekmovalnih dneh poskrbelo za jedačo in pijačo. Nekateri člani IGD so bili na tekmovalnem prostoru od jutra do večera.

Ekipo oziroma desetino civilne zaščite iz naše delovne organizacije se prijavlja za nastop

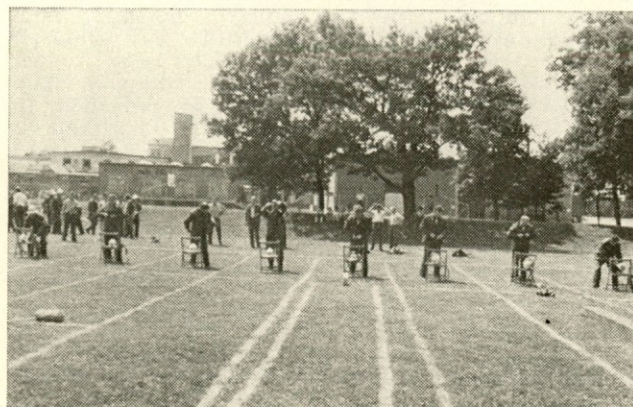
Ob koncu vaje raznoterosti čakajo naši tekmovalci na oceno sodnikov

Vaja je končana. Tekmovalci iz ekipe CZ čakajo na oceno njihovega dela, ki jo bodo podali gasilski sodniki

Na občinskem gasilskem tekmovanju je bila uspešna tudi naša ženska gasilska desetina, čeprav so dekleta skupaj šele od letošnje pomladi

Fotografija prikazuje našo ekipo CZ na startu vaje raznoterosti

Vinko in Tone Hribar kažeta novopečenim gasilcam pravilne prijeme pri delu z gasilnimi napravami. Pridobljeno znanje so dekleta na tekmovanju s pridom izkoristile

ZANIMIVOSTI S SKUPŠČINE DITT JARŠE . . .

Ime društev inženirjev in tehnikov tekstilcev je poznano številnim tekstilnim inženirjem in tehnikom, pa tudi ostalim delavcem v tekstilni industriji ni nepoznano, saj se vanj lahko vključijo vsi tisti, ki delajo v tekstilnih tovarnah. Pogoj za vključitev je najmanj srednja izobrazba. V domžalski občini je samo eno takšno društvo, ki se imenuje Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev Jarše. Vanj so včlanjeni delavci iz Tosame, Univerzale, Traku in seveda Induplati. V letošnjem maju je DITT Jarše štel 181 članov — največ je delavcev iz Induplati, kjer deluje DITT na istih principih kot ostala društva, imajo tudi svojo organizacijsko sestavo.

Na začetku maja 1986 je DITT Jarše sklical redno skupščino, ki je potekala v prostorih Restavracije Jarše. Na njej so obravnavali delo društva v obdobju od 1984 do 1986, izvolili novo vodstvo v naslednjem mandatnem obdobju ter sprejeli predlog o povišanju članarine za člane DITT Jarše.

Če v kratkem opišemo delo društva v preteklem mandatnem obdobju, potem ugotovimo, da je bilo glavno delo DITT Jarše usmerjeno v organizacijo strokovnih ekskurzij in izobraževanje kadrov. Izpeljane so bile tri strokovne ekskurzije v nekatere slovenske tekstilne delovne organizacije. Z izobraževanjem članov je malo več težav, ker so iz različnih organizacij z različnimi tehnologijami in proizvodnimi programi. Kljub temu

je bilo organiziranih dvoje predavanj. Uporaba hišnega računalnika ter Položaj tekstilne industrije danes. Obe sta bili dobro obiskani. Člani DITT Jarše so na tej skupščini razrešili prejšnje vodstvo in sprejeli nove organe društva. Za predsednika je bil soglasno izvoljen Vojko Gorenc iz Tosame, tajnica je ravno tako iz Tosame — Breda Cerar, blagajničarka pa je še nadalje naša sodelavka Boža Baškovič.

Skupščina pa je med drugim tudi potrdila 200 odstotno povišanje članarine. Tako od 1. 6. 1986 dalje znaša članarina 300 din. Člani društva so se strinjali, da to glede na veliko stopnjo inflacije nikakor ni velika vsota, če hoče društvo nadaljevati z začetim delom.

. . . IN S SKUPŠČINE ZITT SLOVENIJE

Čez dobre tri tedne je bila jarška restavracija ponovno gostiteljica tekstilnih tehnikov in inženirjev. V njenih prostorih je namreč potekala **programsko-volilna skupščina Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev Slovenije**. Ta skupščina je bila obenem tudi jubilejna, ZITTS namreč deluje že 30 let. Tudi Jaršani so njihovim skupščinam že večkrat nudili gostoljubje — nazadnje so se tukaj sestali pred šestimi leti.

Predsednik ZITTS je v svojem govoru opisal dejavnost Zveze v dveletnem obdobju. ZITTS je s približno 2900 člani, vključenih v 16 društev, velika umsko tehnološka sila, ki vodi proizvodno, ekonomsko in razvojno dejavnost slovenske tekstilne industrije. Je pa tudi močna politična in samoupravna sila, saj se njeni člani vključujejo v naš samoupravni sistem v tekstilnih tovarnah, pa tudi izven njih, kjer se zlasti vključujejo v razprave, ki so v danem trenutku najbolj pomembne, kot je na primer povečanje izvoza, smeri razvoja in modernizacija opreme, vprašanja surovin, odločanje o srednjeročnih in dolgoročnih planih tekstilne industrije občine ter republike ipd. Dejavnost ZITTS se kaže tudi z organiziranjem strokovnih posvetovanj o najbolj perečih problemih, ki zadevajo v določenem času aktualno problematiko v tekstilni industriji. V letu 1985 so se pripravljali srednjeročni in dolgoročni plani za razvoj različnih področij. ZITTS je imela v ta namen strokovni posvet v Preboldu, kjer so razprav-

ljali o razvoju tekstilne industrije do leta 2000. Na posvetu so izpostavili zlasti nekatera stališča, ki so se potem upoštevala tudi pri sestavi republiških in zveznih planov. To je:

— V prihodnje naj se ne bi tekstilna industrija v Sloveniji povečevala količinsko, temveč je potrebna modernizacija obstoječih kapacitet in kvalitetnejši asortiment proizvodnje, zaradi česar terja tekstilna industrija od družbe enakopraven položaj panoge ter možnost za nadaljnji razvoj.

— Izvoz je osnova nadaljnjega razvoja in perspektive, saj je treba zaslužiti devize za uvoz reprodukcijskega materiala in sodobno opremo.

— Dosedaj zaposluje tekstilna industrija precej nekvalificirane delovne sile. Z modernizacijo proizvodnje mora sovpadati tudi planiranje in učinkovito izobraževanje kadrov.

— Vzpodbujati in gojiti je potrebno raziskovalno delo. V zvezi s tem je treba pospeševati sodelovanje med tekstilnimi delovnimi organizacijami in raziskovalnimi organizacijami. Raziskovalno delo v tekstilni industriji se opravlja sedaj največ na tekstilnih institutih Univerze v Ljubljani in Mariboru. V delovnih organizacijah so organizirani investicijsko, razvojni oddelki. Malokje pa obstajajo tehnološko razvojne enote, ki bi raziskovale tehnologijo za moderne izdelke, predlagale nove proizvodne programe in raziskovale vse, kar neko podjetje rabi za svoje kratkoročne in dolgoročne progra-

me. To področje aktivnosti ZITTS bo potrebno okrepiti, pri čemer bo treba delovati na zvezni ravni. Pri tem je potrebno upoštevati dejstvo, da slovenska tekstilna industrija za raziskave prispeva več, kot za to dobi nazaj. Tekstil združuje v Raziskovalno skupnost Slovenije 7,06 % vseh sredstev, v letu 1985 pa je za raziskave izkoristila le 1,6 % združenih sredstev.

— Tekstilna industrija se zavzema za stabilnost gospodarskega in posebej še zunanjetrgovinskega sistema. Stalno menjava sistemskih zakonov in predpisov destabilizira gospodarstvo. Predsednik ZITTS je povedal, da je do leta 1985 tekstilna industrija poslovala praktično brez izgub. V zadnjem času pa se tekstilne tovarne že otepajo z rdečimi številkami. Po mnenju poročevalca sodijo med glavne krivce velike tečajne razlike, visoke obresti za kredite, velika odpisanost osnovnih sredstev in še marsikaj drugega. Zato bi bilo potrebno olajšati stanje vsaj tam, kjer je možno, to pa je spremeniti novo devizno zakonodajo, ki takšna, kot je, negativno vpliva na tokove v proizvodnji, prodaji, uvozu ter izvozu.

Tajnik ZITTS pa je v svojem poročilu povedal, da je v letošnjem letu preteklo 50 let od ustanovitve predhodnice ZITTS — Organizacije tekstilnih tehnikov, absolventov tekstilnih šol. Ta organizacija je bila leta 1936 ustanovljena v Kranju.

Pred 50 leti pa je še en dogodek obeležil slovensko tekstilno industrijo. Velika tekstilna stavka leta 1936, ki je imela velik politični pomen, saj je pretresla kapitalistični red v stari Jugoslaviji.

Ko že omenjamo jubileje, naj se spomnimo še na enega — pred 30. leti je bil pri Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani ustanovljen oddelek za tekstilno tehnologijo, ki usposablja strokovnjake na področju tekstilne tehnologije. V prvi generaciji diplomantov, ki so končali študij na tem visokošolskem oddelku, je kot prvi diplomiral ravno direktor naše delovne organizacije Srečo Bergant, kar je poročevalec posebej omenil.

Zatem je Zveza na podlagi volitev po društvih potrdila sestav predsedstva ZITTS, ki šteje 21 članov (iz DITT Jarše je v njem Vojko Gorenc iz Tosame). Skupščina pa je izvolila tudi delegate v razne odbore oziroma svete in izvolila predsednika ter podpredsednika ZITTS. Predsednik ZITTS za mandatno obdobje 1986—1987 je Slavko Marčinko (PIK Maribor), podpredsednik pa Štefan Trajbarič (Yulon Ljubljana).

Kot zanimivost s te skupščine lahko še navedemo, da je gostiteljica srečanja, DO Induplati, prejela priznanje za dolgoletno delo in pomoč pri ZITTS, naša sodelavka Boža Baškovič, tekstilna tehnica, pa je bila sprejeta med služne člane ZITTS.

Pripravila: Lada Lavrič

TEKSTIL ZA TURIZEM

Cankarjev dom 11. in 12. junij 1986

Skoraj 20 odstotkov slovenskih delavcev dela v turizmu, tekstilni industriji, trgovini na drobno in trgovini na debelo s tekstilnimi izdelki. Tu je zbrano veliko znanje, velike izkušnje. Čas je že, da vse to izkoristimo, da te pomembne gospodarske veje povežemo med seboj za večji dohodek in večji izvoz.

TEKSTIL ZA TURIZEM je ena izmed možnosti za tako povezavo. V delovni organizaciji ONA ON so oblikovali skupino lastnih in zunanjih sodelavcev, strokovnjakov s področja tekstilnega oblikovanja, arhitektov, tekstilnih tehnologov in oblikovalcev notranje opreme. To so mladi ljudje stari največ okoli 30 let, polni energije, novega pristopa, svežih idej, ne branijo se dela, ne bojijo se nobenega izziva. Oblikovali so lasten kreativen team za nasvete turističnim organizacijam za tekstilne izdelke, ki so namenjeni delavcem v turizmu in opremi turističnih objektov. Danes lahko s polno odgovornostjo kvalitetno opremijo vsak turistični objekt.

Na prireditvi v Cankarjevem domu so se 11. in 12. junija 1986 zbrali vidni delavci v turizmu in tekstilni industriji. V delovni organizaciji ONA ON so ponosni, da se je v dveh dneh, na njihovo pobudo, na enem mestu srečalo več kot 500 strokovnjakov iz turizma in tekstilne industrije. »To priložnost moramo izkoristiti. Ne tako, da bi trgovali, temveč tako, da bi v pogovorih odprli vsa vprašanja, nanizali vse probleme in nakazali tudi pot, da postane tekstil še pomembnejši sestavni del naše turistične ponudbe. Turizem to hoče in zmore, tekstilna industrija to zna, tekstilna trgovina pa mora na moderen tržen pristop povezati obe pomembni gospodarski področji.« To je poudaril v svojem govoru direktor delovne organizacije ONA ON, tovariš Roman Pipan.

Raziskava potrošnje tekstila v turizmu je pokazala, da potrošnja lahko v kratkem strnemo v štiri večje skupine:

- tekstilni izdelki, ki so namenjeni delavcem, ki delajo v turizmu in gostinstvu,
- tekstilni izdelki za opremo turističnih in gostinskih objektov,
- tekstilni izdelki, ki jih potrebuje slovenski potrošnik kot turist,
- tekstilni izdelki, ki jih kupi tuji turist.

Predstavitev v Cankarjevem domu je pokazala ozek, pa vendar reprezentativni izbor ponudbe tekstila za delavce, ki delajo v turizmu in za opremo turističnih objektov.

Detajl z razstave

Med razstavljenimi izdelki so bile tudi zavese **INDUPLATI** Jarše. Organizator je v razstavo vključil izdelke petnajstih delovnih organizacij (Dekorativna — Lj., Velana — Lj., Ideja — Kamnik, Svilit — Kamnik, BPT — Tržič, LIO — Osijek, Đuro Salaj — Mostar, Progres — Metković...).

»Turizem in tekstilna industrija sta pomembni veji našega izvoza, tekstilna trgovina na drobno pa to mora še postati. Za to ima velike možnosti prek številne armade tujih turistov. V ONA ON že imamo izdelan načrt, kako dvigniti kvaliteto ponudbe za turističnega gosta. Prepričani smo, da nam bo s pomočjo tekstilne industrije in z dopolnitvijo nekaterih predpisov, predvsem pa z lastnim delom, to tudi uspelo,« so zatrjevali organizatorji.

TEKSTIL ZA TURIZEM ni prva in tudi ne edina prireditev v Sloveniji. Tega se v ONA ON zavedajo. Je pa hotenje k modernemu tržnemu pristopu, k dvigu pomembnosti in kvalitete tekstila za turizem.

Mirjana Kavčič

Propagiranje proizvodov naše delovne organizacije poteka tudi prek materialne pomoči raznim akcijam

Enota Mladinskega zobozdravstvenega varstva pri tozdu Zobozdravstveno varstvo Domžale je med osnovnošolci domžalske občine od 1. do vključno 4. razreda v pravkar končanem šolskem letu organizirala prosvetno vzgojno akcijo »za čiste in zdrave zobe«. Akcijo so materialno podprle nekatere delovne organizacije in ustanove v občini. — DO Induplati ne sodeluje s svojimi proizvodi iz ostankov oziroma deklasiranih tkanin samo v tej akciji, temveč tudi drugje.

Le kdo ne vidi rad otroka z zdravimi, skrbno negovanimi zobmi? Seveda je odpadanje mlečnih zob čisto naraven pojav, ni pa naravno, da so zobje že pri otrocih piškavi ali počrneli. Jasno je, da na kvaliteto zob vpliva tudi dednost, toda velik delež pri tem nosi nega ustnega okrasja. Seveda vsi vemo, tudi otroci, da si je zobe potrebno redno umivati. Vendar pa je čas pri umivalniku za otroke največkrat odveč. Kajti ravno takrat se na ulici ali na televiziji dogaja nešteto zanimivejših stvari.

Zato otroci rabijo določeno vzpodbudo — ki ne sme biti čokolada ali tortica, biti pa mora toliko privlačna, da pri njih premaga odpor do ustne nege. Ker se s tovrstnimi težavami otrok poleg staršev najpogosteje srečujejo šolski učitelji in zobozdravstveni delavci, so ti že pred dobrim desetletjem pričeli izvajati preventivne ukrepe na področju mladinskega zobozdravstva. Predavanja po šolah, vrtcih, razni plakati, s katerih se smeji otrok z belimi zobmi, ki seveda použije veliko presne ze-

lenjave in sadja, plakati z zajčki, ki hrustajo korenje, zloženke o pomenu redne nege zob in še marsikaj, je prav gotovo pomagalo osveščati starše in učitelje. Mladim v vzpodbudo pa so marsikje organizirali razne akcije za najlepše zobe, v katerih so sodelovali učenci enega razreda, cele šole ali večih šol.

V domžalski občini so v minulem šolskem letu zobozdravstveni delavci mladinskega zobozdravstvenega varstva organizirali akcijo »za čiste in zdrave zobe«, v kateri so sodelovali učenci sedmih popolnih osnovnih šol in treh podružničnih šol (samo dve šoli nista bili vključeni v akcijo), skupaj torej 2.300 otrok od 1. do 4. razreda osnovne šole. Tekmovanje je potekalo med posameznimi razredi, kar je bilo še bolj zanimivo, saj so tako učenci drug drugega vzpodbujali k umivanju. Zobe 13. junija je bila v zdravstvenem (Nadaljevanje na str. 6)

(Nadaljevanje s str. 5)

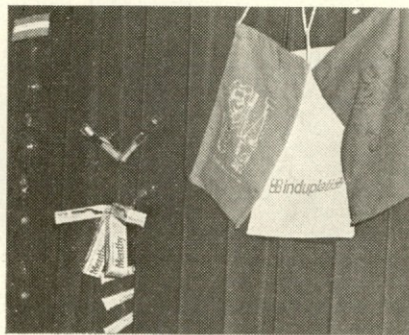
domu Domžale kulturna prireditelj s podelitvijo nagrad najboljšim razredom v tekmovalni akciji. Vodja tozda Zobozdravstveno varstvo dr. Šircelj je v pozdravnem govoru opisal velike zasluge prvošolskih delavcev, mejnih področij zdravstva in staršev, ker brez njihovega sodelovanja akcije ne bi bilo možno izpeljati. Dejal je, da so zobozdravstveni delavci že v 1. polovici leta 1986 pregledali 2.400 otrok, v lanskem letu pa 3.000. Glede obolelosti zob so učenci iz občine Domžale na 32. mestu v Sloveniji (v sredini), po številu popravljenih zob na 17. mestu (v prvi tretjini), glede ustne higiene pa celo na 8. mestu. Podatki kažejo, da se zobem naših osnovnošolcev v domžalski občini posveča precejšnja pozornost.

Zato tudi materialna pomoč nekaterih delovnih organizacij in ustanov v občini Domžale ni »vržena stran«. Otroci bodo namreč nekoč odrasli in se zaposlili tudi v teh organizacijah, ki bodo imele zaradi pravočasnih ukrepov pri varstvu zob z njimi manj stroškov. Seveda pa vse to odtehta lep širok nasmeh, ne pa smeh, ki ga je potrebno stiskati za zaprte ustnice. V akciji so z materialno pomočjo sodelovali: Občinska zdravstvena skupnost, Papirnica Količevo, Induplati, Trak Mengeš, Univerzale, Toko, LB — Banka Domžale in Krka, tozda Kozmetika kot pokrovitelj.

V tej akciji so zmagali učenci

iz OŠ Dragomelj. Vsak učenec je dobil nagrado — proizvod ene od delovnih organizacij. Nagrajenih je bilo 9 razredov. Za sodelovanje v akciji oziroma za spodbujanje mladih k ustni higieni so bile nagrajene tudi razredničarke ter razredničarji in sicer s knjižnim darom.

K zaključku te humane akcije so pripomogli tudi delavci iz Induplati. Prizadevnim učencem je naša delovna organizacija poklonila lične platnene vrečke, ki imajo na eni strani zaščitni znak Induplati, na drugi pa veselega Smrkca. Tehnolog v razvoju Stane Pislak je povedal,

— Na proslavi ob zaključku mladinske akcije »za čiste in zdrave zobe« so bili proizvodi sodelujočih organizacij združenega dela takole obešeni na steni avle v Zdravstvenem domu Domžale. Desno so vrečke, ki so jih izdelali v Induplati.

da je naša delovna organizacija iz ostankov blaga od šotorov in deklariranih tkanin zaenkrat izdelala okrog 300 vrečk v velikosti 40 x 30 centimetrov. Vrečke niso namenjene samo tej akciji, temveč tudi republiški akciji za čiste in zdrave zobe, ki vključuje seveda tudi učence iz domžalske občine. Poleg tega bodo tovrstna tekmovanja potekala neprestano, saj prihajajo vedno novi in novi otroci, ki jih je potrebno sproti osveščati. Takšne vrečke so se začele izdelovati v letošnjem letu. Delno se to izdeluje z namenom reklamiranja proizvodov DO Induplati, je pa vsekakor tudi naša pomoč pri izvedbi pomembnih zdravstveno preventivnih akcij. Vemo namreč, da pomeni nižji bolniški stalež večjo produktivnost. Skrb za zdravje pa se mora začeti pri otrocih.

Tukaj lahko omenimo, da izdelava platnenih vrečk ni edini prispevek Induplati k izvedbi raznih akcij. Pred kratkim se je namreč v naši organizaciji izdelalo 480 kosov ličnih torbic, ki se nosijo prek ramen in so izdelane iz deklariranih šotorskih tkanin, namenjene pa so bile udeležencem mednarodnega kongresa nevrokirurgov, ki je bil pred kratkim v Ljubljani. Namesto, da bi udeležencem kongresa ponudili gradivo v mapi, so jim ga v torbici, ki jim bo še marsikdaj koristila. Spet posredna pomoč slovenskemu zdravstvu in propagiranje izdelkov delovne organizacije.

L. L.

HOBIJI SODELAVCEV — HOBIJI SODELAVCEV — HOBIJI SODELAVCEV —

Gasilstvo - za nekatere poklic, za druge hobi

Gasilstvo je dejavnost, ki prenekaterim moškim pomeni osnovni poklic. Vendar pa je gasilstvo tudi hobi. Predvsem za ženske, ki na tem področju še niso izenačene z moškimi. Medtem, ko je za gasilce — poklicne in amaterske, gašenje požarov pravica in dolžnost, pa ženske pri gašenju požarov ne smejo sodelovati — vsaj v okviru gasilske desetine ne. Medtem ko je vsak gasilec pri požaru avtomatično zavarovan za primer nesreče, pa mora ženska, ki želi gasiti, imeti posebno potrdilo s strani Požarne skupnosti Slovenije. To pa je seveda zamuden in naporen postopek, zato je med takšnimi gasilkami le malo žensk, kar ne dokazuje, da ženske ne znajo gasiti. Svoje znanje izpričujejo s sodelovanjem v gasilskih tekmovalnih desetinah, kjer dosegajo ravno takšne uspehe kot moški kolegi. Tudi v sektorskih gasilskih vajah (vaje na terenu, kjer se z vodo gasi namišljeni požar, nekakšen protipožarni NNNP) se dobro obnesejo. Ze marsikatera pa se je uveljavila kot sposobna gasilska častnica ali sodnica. Ena izmed takšnih redkih deklet je tudi v Induplati. To je Irena Hribar, ekonomistka, zaposlena v finančno-računovodskem sektorju.

V razgovoru je Irena povedala, da je vključena v Gasilsko društvo Topole, ki spada v krajevno skupnost Mengeš. Med gasilce se je vpisala že v petem razredu osnovne šole. »To ni nikakršno naključje,« je menila Irena. »Sodelovanje v GD je v naši družini nekaj samoumevnega. Mati je bila v mladosti aktivna gasilka, ravno tako oče. Zdaj je med gasilci tudi moj brat (ki je celo poklicni gasilec) in obe sestri. Pravzaprav so pa vsi Topolci zaljubljeni

v gasilstvo. Vsaka družina ima vsaj enega gasilca.«

Že kot dvanajstletno dekletce je Irena sodelovala v gasilski desetini. Dve leti je bila sel, zdaj je pa že deveto leto vodar II. (Za tiste, ki se na gasilstvo bolj slabo spoznajo, bom opisala sestavo gasilske desetine, da se v tekstu ne bodo lovili okrog »gasilskih« izrazov. Gasilska tekmovalna desetina šteje deset članov. V sami akciji jih sodeluje devet, deseti je rezervni član. Glede

na delo, ki ga opravljajo, imajo naslednje nazive: desetar, strojnik, napadalec I, napadalec II, vodar I, vodar II, cevar I, cevar II, sel in rezerva. Njihovih podrobnejših dejavnosti ne bom opisovala, saj bi za to porabila preveč prostora. Kogar pa stvar bolj zanima, se lahko priključi gasilcem v svojem kraju ali v naši delovni organizaciji, oziroma prebere literaturo s področja gasilske tehnike.).

Irena je s svojimi 23 leti že prava veteranka v gasilskih vrstah. Tako je tekmovala na številnih občinskih tekmovanjih, vsako leto se je udeležila medobčinskega tekmovanja, ki šteje za republiško tekmovanje in tekmovanje za pokal v Sinkovem turnu, poleg tega so pa tu še razna meddruštvena tekmovanja. Skratka, ženska gasilska desetina iz Topol si zasluži svoje ime. To dokazujejo tudi njihovi uspehi. Sogovornica je povedala, da so Topolke z vsakega tekmovanja, ki so se ga udeležile, prišle s pokalom. Izjemen uspeh so dosegle zlasti v zadnjih dveh letih. Če niso bile na raznih tekmovanjih prve, so bile pa vsaj druge, (Nadaljevanje na str. 9)

Strokovna ekskurzija v „Lisco“ v Sevnici

Društvo finančnih in računovodskih delavcev Domžale-Kamnik je dne 20. 6. 1986 organiziralo strokovno ekskurzijo v Sevnico. Na to pot se je odpravilo tudi 20 članov iz naše delovne organizacije. Vseh udeležencev oz. udeleženk (v premoči) je bilo kar za pet avtobusov.

Odhod izpred železniške postaje v Domžalah je bil z majhno zamudo okrog pol osmih. Za prvi postanek za kavico in nekaj konkretnega iz naših torb smo se odločili v Zidanem mostu, na železniški postaji, kjer se križajo poti iz vseh strani naše ožje in širše domovine.

Na cilj — v Sevnico smo prišli okrog desete ure dopoldan. Mesto z okrog 5000 prebivalci leži ob izlivu reke Mirne v Savo in pod gradom iz 13. stoletja. Odpravili smo se na ogled gradu, ki ga sedaj obnavljajo. Škoda, da tega niso storili že prej, kajti marsikateri kip, slika, predmet ali spomin na preteklost bi ne bila odnešena. Grad se ponaša s freskami, galerijo in stalno muzejsko zbirko — Sevnica skozi čas. Ogledali smo si tudi grobnico zadnjih lastnikov gradu — grofa in dveh hčera; grofica pa je umrla šele pred 2. leti v Italiji. Odpeljali smo se pred tovarno »LISCA« v Sevnici. V skupinah smo si ogledali sodobno proizvodnjo ženskega perila in urejeno skladišče materiala in gotovih izdelkov. Proizvodni proces in gibanje zalog spremljajo preko računalnika. »Lisca« je zrasla pred 31. leti iz majhne delavnice za popravilo nogavic, danes pa v sedmih TOZD in DSSS ter dveh poslovnih enotah zaposluje preko 2000 delavcev. Proizvodni obrati in okolica so čisti in urejeni. Povsod je čutiti delo marljivih in pridnih rok dolenjskih žena, ki jih po delu za strojem čaka še delo doma, na polju, kmetiji. Po končanem ogle-

Članice društva iz Induplati so se zbrale skupaj na stopnicah Tončkovega doma na hribu Lisca

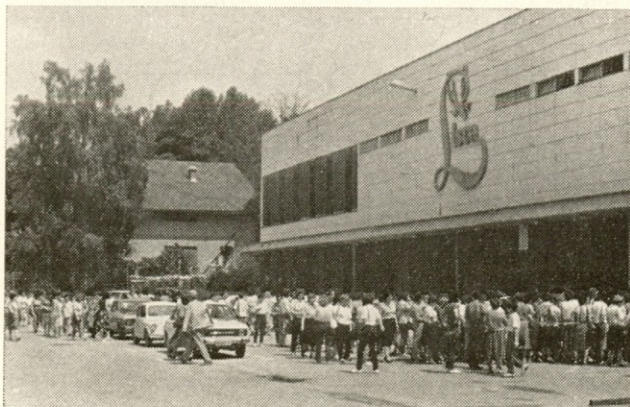
du so nas predstavniki »Lisce« prijazno povabili v njihovo prodajalno. Tu pa je nastopila »tehnična težava«. Sicer lepa in lepo urejena ter dobro založena prodajalna je bila premajhna za »invazijo 200 žena«. Tako smo imele samo nekatere možnost kaj kupiti, za posebno izbiranje pa ni bilo časa. Obiskale smo tudi trgovino otroške konfekcije »Jutranjka« in še prodajalno konfekcijskih izdelkov, tako da ni nobena ostala praznih rok.

Ob 13. uri smo se odpeljali na 948 m visoko Lisco, znano točko Zasavske planinske transverzale. Na Lisci so urejena smučišča z vlečnicami, športno igrišče in priljubljen Tončkov dom, kjer smo bili hitro postreženi z okusnim kosilom. Po krajšem lenarjenju na

soncu smo se odpeljali v Novo mesto v trgovino »Novoteks«. V dogovoru s prodajalkami smo lahko v miru nakupovali tudi prek obratovalnega časa. Lepa, prostorna in svetla trgovina z meterskim blagom in konfekcijskimi izdelki nam je iz žepov izmamila še zadnje tisočake. Pardon, nekaj cvenka nam je še ostalo za zadnjo postajo v Črnučah pri »Rogovilcu«. Mešano meso na žaru, kozarček rdečega ali vrček piva, ubrana pesem in odpeljali smo se proti Domžalam, kjer smo prvi popotniki izstopili.

Res prijetna pot, združena s kramljanjem s sodelavkami in udeleženci iz drugih organizacij in novim spoznavanjem koščka naše lepe, ne zastoj toliko opevane domovine.

M. F.

Izletniki Društva finančnih in računovodskih delavcev Domžale — Kamnik pred sevniško Lisco

V tem prostoru se v Lisci krojijo nekatera ženska spodnja oblačila, kopalne in jutranje halje ipd.

NAŠI DELAVCI V HUMANIH AKCIJAH

Junija so delavci in delavke iz naše delovne organizacije, ki so spomladí vplačali članarino v Društvo za boj proti raku Ljubljana, prejeli članske izkaznice in zloženke, kjer so na preprost in jasen način opisane vrste rakavih obolenj ter zlasti preventivni ukrepi v boju zoper to zahrbtno bolezen. Odziv na vključevanje delavcev iz Induplati v to društvo je bil velik, saj jih je vanj včlanjenih skoraj polovica. Akcijo so izpeljale sindikalne organizacije. Članstvo ne pomeni za včlanjene praktično nobenih dolžnosti, pač pa je poziv, naj bi ljudje svojemu telesu posvetili malo več pozornosti. Res da vsaka bolezenska sprememba na telesu še ne pomeni raka, lahko pa je že njegov začetni štadij.

Sodobni način življenja je povedel za sabo vrsto sprememb. Mišljenje, da bo znanost iznašla zdravila za vse vrste bolezni, se ni uresničilo. Pojavile so se nove oblike bolezni, pred katerimi so ljudje ravno tako nemočni, kot pred kugo, morilsko boleznijo srednjega veka. Res, da pomeni vsako desetletje v medicinski znanosti velik korak naprej pri zdravljenju, vendar pa številnih bolezni ne more izkoreniniti. Tudi rak spada mednje. Medtem ko je bil pred desetletji neozdravljiv, ga je danes možno v začetnih štadijih skoraj

popolnoma ozdraviti. Ker pa rak kot zahrbtno bolezen zaznamo dokaj pozno, so zelo pomembni preventivni pregledi. Jasno je, da morajo biti o tem ljudje osveščeni, sicer sami sebe prepričujejo, da za vsako nenadno in trdovratno spremembo v organizmu še ni potrebno obiskati zdravnika. S tem namenom so medicinski delavci z Onkološkega inštituta v Ljubljani ob sodelovanju z rakavimi bolniki 1971. leta ustanovili Društvo za boj proti raku Ljubljana, ki je delovalo v ljubljanski in zasavski regiji. Kasneje so bila takšna dru-

štva ustanovljena tudi na področju Maribora, Murske Sobote, Nove Gorice, Novega mesta in Kopra (ne pa še v Kranju in Celju), tako da je l. 1981 nastala Zveza slovenskih društev za boj proti raku, ki je povezana v tovrstni mednarodni uniji, ki ima sedež v Ženevi.

Glavni namen ustanavljanja društev za boj proti raku je zdravstvena vzgoja in prosvetljevanje prebivalstva. Društvo za boj proti raku Ljubljana je tako v lanskem letu organiziralo predavanje strokovnjakov po organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in šolah, vsako prvo sredo v mesecu imajo oddajo o raku na Valu 202, izdajajo zloženke (kakršne so prejeli vsi člani) in obešenke, ki jih obešajo predvsem v zdravstvene domove. Novost zdravstveno-vzgojnega dela so brezplačni pregledi žena v Centru za bolezni dojk. Akcije na tem področju potekajo vse leto, večja pozornost pa se jim posveča zlasti v tednu (Nadaljevanje na str. 9)

ZLATA POROKA DVEH NEKDANJIH SODELAVCEV

Pol stoletja skupnega življenja — malo v razsežnostih zgodovine človeštva, toda veliko v življenju dveh ljudi. Marsikateri par si želi, da bi doživel to častitljivo obletnico, ko zakonca kupita nova prstana in si ju ponovno izmenjata — v znak zvestobe in medsebojne pomoči. Toda usoda je čestokrat neizprosna. Številne objektivne in subjektivne ovire mnogim razumevačim zakoncem preprečijo ponovno poroko. Nekateri pa jo kljub temu dočakajo. Le kako čas hitro teče, si mislijo. Da je res že minilo toliko časa od prve poroke, se najbolj pozna na njihovih otrocih, ki že nosijo precej srebrnine v laseh. Pa tudi vnuki naglo odrasčajo. Mimogrede so pridni osnovnošolčki.

Da je temu tako, sta pred kratkim dokazala dva nekdanja delavca iz Induplati, ki sta ravno na petdesetletnico njune prve poroke 21. 6. 1986, praznovala zlato poroko. To sta Jože in Justina Česnik, ki živita v Preserjah. Ata Jože je po rodu Primorec, rojen je bil 1. 3. 1908 v Selcah pri Pivki v kmečki družini. Izučil se je za čevljarja. Po odsluženju vojaščini v Rimu je pri iskanju zaposlitve spoznal, da za Slovence v Italiji ni kruha. Zato je leta 1931 pobegnil v Jugoslavijo, kjer se je sprva zaposlil pri čevljarskem obrtniku v Radomljah, kasneje pa v Induplati, kjer je postal tkalski mojster.

Mama Justina pa je domačinka. Luč sveta je ugledala 3. 10. 1911 v revni družini na Gorjuši. Pri enajstih letih ji je umrla mati, dekletce pa je odšlo služiti k tujim ljudem. Tri leta je delala kot perica na Črnelem, leta 1930 pa se je zaposlila v Induplati kot tkalka. Ves čas je bila v tkalnici, celih 31 let.

Kot sem že omenila, sta se Jože in Justina poročila v kriznem obdobju leta 1936. Kmalu jima je življenjske načrte prekrizala vojna. Ata je odšel v partizane, vendar pa ga je okupator kmalu ujel. Tako je bil od 1943. dalje na prisilnem delu v Salzburgu. Mamo so eno leto pred koncem vojne izselili v Nemčijo, v Burghausen. Sin Jože je bil takrat star sedem let, France pa je imel pet mesecev. Bili so težki časi, vendar so jih na srečo vsi preživeli. Tudi izpraznjena in oropana hiša v domovini je zaživela. Rane so se postopoma celile, življenje je steklo v stare tirnice.

Vsakodnevno pot od doma v Preserjah pa do Induplati sta Česnikova zaključila na začetku 60. let. Mama se je upokojila leta 1961, oče pa dve leti kasneje. Seveda tudi kot upokojenca ne mirujeta.

Uspešno obdelujeta vrt, precej dela imata tudi s hišo in gospodinjstvom, saj se je doma poročil sin, kateremu sta do nedavnega pazila otroke. Za razvedrilo se rada popeljeta z avtom na krajše izlete v okolico, veliko pa prebirata časopise in gledata televizijo. Z zdravjem je pa tako, kot je običajno za leta, ki se bližajo osemdesetim. Oče je delno naglušen, mama pa kljub tridesetletnem delu v tkalnici še vedno dobro sliši, le težave s srcem se ji občasno oglašajo.

Zlata poroka, ki sta jo proslavljala natančno 50 let za prvo poroko, je bila slovesna, s skoraj takšnimi obredi, kot jih poznajo mladoporočenci. Mami se je na dan obiska na levem prstancu svetil nov prstan. Tudi te sta kupila nove. Jasno, petdesetletno zvestobo je treba še enkrat nanovo povezati. Po končanem obredu na magistratu je slavljenca predsednik skupščine občine Domžale povabil v svojo pisarno, kjer sta oče in tovariš Primožič ugotovila, da se pravzaprav že dlje časa poznata. In to še od takrat, ko je bil Jože Česnik krajevni odbornik, Peter Primožič pa načelnik notranje uprave. Na magistratu so zlato-poročenca tudi primerno obdarili. Dobila sta veliko košaro, napolnjeno z raznimi dobrotami. Bila je tako obložena s čokolado, rumom, kavo, pecivom, ananasom in podobno, da je oče sploh ni mogel odnesti, čeprav je sicer še močan. Poleg tega so jima podarili tudi umetniško sliko. Delavci na polju, ki skladajo žitne snopke v kopice, simbolizirajo njuno skupno življenje. Koliko stvari je vgrajeno v petdeseta skupna leta! Kolikokrat se je bilo potrebno skloniti in upogniti hrbet, da je življenje teklo dalje! Toda vse je prešlo. Pravzaprav je njuna starost lepa, saj jima v krogu sinove družine dnevi prijetno minevajo. Naj jih bo še čim več!

L. L.

(Nadaljevanje s str. 8)
boja proti raku. To je zelo pomembna dejavnost, saj vemo, da bolnik družbo veliko stane, poleg tega pa bolezen človeka psihično ubija, pri čemer neredko trpi tudi njegova družina.

Društvo za boj proti raku Ljubljana je eno izmed najmnogičnejših v Sloveniji. Vanj je vključenih 11.841 članov, kar predstavlja 4,6 % od vseh zaposlenih v ljubljanski in zasavski regiji.

Ze v uvodu smo omenili, da je v to društvo včlanjenih tudi skoraj polovica delavcev iz Induplati ali natančneje 460. Po posameznih proizvodnih oddelkih je število članov naslednje: tkalnica 167, predil-

nica 49, oplemenitilnica 9, vzdrževanje 4, konfekcija Radomlje 37, kovinske konstrukcije 19, težka konfekcija 2, konfekcija šotorov Mengeš 26, konfekcija notranje opreme Mengeš 26, konfekcija šotorov Peče 30, vodstvo tozd Konfekcija 4, tozd Maloprodaja 15 in DSSS 72. Povedati moramo še, da so se delavci iz Induplati v društvo včlanili šele lansko leto — in sicer samo 170 delavk ter delavcev iz tkalnice. V letošnjem letu pa se je po zaslugi dejavnosti konference OÖZS DO oziroma poverjenice Vide Zupan, članstvo skoraj potrojilo in razširilo na celo delovno organizacijo. Zupanova je povedala, da bi strokovni

delavci iz društva pripravili predavanje o vidikih rakavih obolenj in predvsem preventivnih ukrepih pri odkrivanju raka tudi v naši delovni organizaciji, če bi jih seveda povabili. V primeru, da bi bilo med člani dovolj zainteresov, bi sindikalna konferenca to tudi organizirala, kajti ne zatiskajmo oči pred dejstvom, da v Sloveniji zbolijo za rakom vsako leto okrog 5.000 ljudi — tako moški, ženske kot otroci. Ta bolezen torej ne izbira ne spola ne starosti. Zato pravočasna seznanitev z rakavimi bolezenskimi znamenji lahko marsikomu prepreči prezgodnjo smrt.

Za KOOZS DO L. L.

HOBIJI SODELAVCEV

(Nadaljevanje s str. 6)

na nižja mesta se skorajda niso uvrstile. Seveda je uspeh tekmovalne desetine odvisen od vseh sodelujočih deklet. Glede na to, da vaje za nastope niso lahke, zahtevajo precej samodiscipline in odgovornosti za teamsko delo. Te pa, kot dokazujejo uspehi, Topolkam ne manjka. Tudi zmagoslavje nad doseženimi uspehi na tekmovanjih je skupno. Nikoli ne favorizirajo posameznic, uspele so vse ali pa nobena. Le tako se zagotavlja tovarišstvo za nadaljnje delo. Je pa res, da so nekaj časa dobivala dekleta na tekmovanjih različne gasilske značke. Teh ima Irena že za celo zbirko. Vendar meni, da ji ravno zaradi številnosti ničesar ne pomenijo. Ljubši ji je pokal, ki ga dobi cela desetina in ki konec koncev izpričuje uspeh društva v nekem obdobju. Gotovo je to najlepše, kar morejo dati mlade tekmovalke v spomin prihodnjim rodovom gasilcev in gasilk, ki bodo s ponosom govorili o svojih predhodnikih. Značke se namreč zgubijo v zbirkah posameznikov, pokali in vitrini Gasilnega doma pa so vidni vsem in so zgled o neumornem delu in dobrem sodelovanju deklet oziroma fantov iz nekega obdobja.

Seveda pa niso gasilska tekmovanja sama sebi namen. Zlasti za moške desetine velja, da s tem preverjajo svoje sposobnosti gašenja za primer pravega požara. Kajti v resničnem požaru je vsaka minuta, ki jo zna gasilec pri rokovanju z gasilnim orodjem prehiteti, dragocena. Poleg tega se s tem preverja tudi stanje samega gasilnega orodja, ki mora biti zaradi varnostne zaščite nenehno pripravljeno za takojšnjo uporabo. S tem namenom gasilska društva večkrat prirejajo t.i. sektorske vaje, v katerih z različnimi gasilnimi sredstvi gasijo namišljeni požar. Na teh vajah lahko tekmujejo tudi ženske gasilske desetine. Irena je povedala, da je njihova gasilska desetina ena redkih (če že ne edina) ženskih desetini v domačinski občini, ki sodeluje na teh vajah. Seveda so sektorske vaje zahtevnejše od »suhih«, kajti povsem drugače je, če se v ceveh pretaka voda, kot če so te prazne. Zlasti to

velja ta tisto, ki je pri ročniku (pretočna kovinska cev, skozi katero prši voda na požarni objekt; neka tako, kot je pri cevi za zalivanje rož na koncu kovinski obroček, s katerim se uravnava curek vode, le da je pri gasilnem orodju vse to precej večjih dimenzij). Zato mora dekleta ročnik trdo držati v rokah, zlasti če je pritisk vode močan, da ne poškropi svoje desetine namesto objekta, katerega se gasi. Irena je dejala, da se njim kaj takšnega še ni zgodilo. Pač pa se je spomnila nekega drugega dogodka z ene od takšnih vaj.

»Ko sirena zatuli, moramo biti gasilke in gasilci čimprej na svojem mestu in pričeti gasiti. Običajno je v takšnih primerih start v Gasilnem domu. Nekoč pa se je naša gasilska desetina dogovorila, da se bomo pred začetkom vaje skrile v neko hišo, ki je bila najbližja požarnemu objektu, da bi potem čimpreje pričele gasiti in bile seveda pohvaljene. Rečeno, storjeno! Vse je teklo kot po maslu. Ko smo bile že prepričane, da naše prevare ni nihče odkril, nas je pa član ocenjevalne komisije razkrinkal, s curkom mrzle vode: 'Na gasilskih tekmovanjih in vajah sem že marsikaj doživel. Tega, da bi gasilke v polni opremljenosti pritekale gasiti požar iz kuhinje, pa še ne!' Na ta račun se še danes smejemo. Seveda se je na gasilskih vajah nam ali pa drugim desetinam že marsikaj pripetilo, vendar pa vse niti ne sodi v Konoplan.«

Vendar pa Irene za razgovor v Konoplanu nisem zaprosila samo zaradi tega, da bi pripovedovala o sodelovanju na gasilskih tekmovanjih in o dogodkih od tam, temveč zlasti zato, da bi nam povedala nekaj o tem, kako je postala republiška sodnica za gasilska tekmovanja. »Pogoj, da nekdo postane republiški sodnik, je opravljen tečaj za nižje gasilske častnike. Tega sem jaz uspešno zaključila v lanskem letu. Moram povedati, da to sploh ni enostavno in nenaporno. Tečaj traja dva meseca, v tem času se kandidat izobražuje v sedmih predmetih, ki zajemajo protipožarne predpise, gradbeništvo, lastnosti elektrike, kemijo, tehniko in taktiko gašenja ter reševanja, prvo pomoč pri opeklinah ali zadu-

šitvah in praktične vaje. Potem je potrebno opraviti izpite. Po uspešno opravljenih izpitih dobi kandidat naziv nižji gasilski častnik. Potem gre lahko na tečaj za gasilskega častnika. Sledi tečaj za občinskega oziroma republiškega sodnika. Tega tečaja sem se jaz udeležila lansko leto. Predavanja so bila organizirana v Mengšu, nanje so hodili tudi kandidati iz kamniške občine. Prisotne smo bile tri ženske — vse iz Topol. Ob zaključku tečaja je bilo potrebno opraviti strog in zahteven izpit. Marsikdo ga ni uspešno zaključil. Pa tudi med tistimi, ki so ga opravili, so bile razlike. Če je tečajnik pravilno odgovoril na več kot 90 odstotkov vprašanj, je dobil naziv republiški sodnik, če pa je imel več kot 10 odstotkov odgovorov napačnih, je postal samo občinski sodnik. Jaz sem postala republiška sodnica in lahko sodelujem na vseh republiških tekmovanjih. Lansko leto sem sodila na dveh občinskih tekmovanjih, kajti tudi če si republiški sodnik, v glavnem sodiš na svojem področju, ker ima vsaka občina dovolj sodnikov. Na teh tekmovanjih sem oblečena v gasilsko uniformo in nosim značko republiškega sodnika.

Prav gotovo marsikoga zanima, kako me sprejemajo tekmovalci, sodniki — moški kolegi in gledalci! V glavnem so vsi prijazni z menoj. Le včasih me kakšen nadobuden najstnik, ko misli, da na tekmi ni naredil napake, pa mu jo jaz prisodim, okrca s smrklo. Toda jaz se pri tem ne sekiram. Zavedam se, da če presojam po obstoječih pravilih, mi nihče nič ne more. Poleg tega pa med ženskami na tem področju orjem ledino, zato ne dovolim, da mi (sicer redke) žaljivke prodrejo do živga.

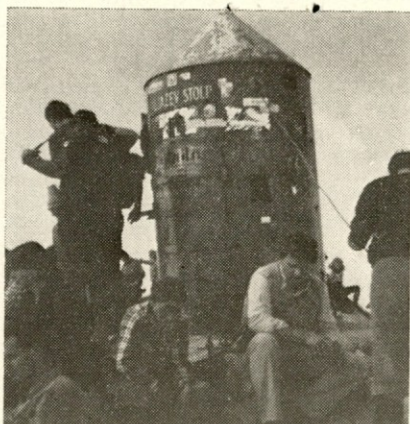
Rada sem gasilka, tako tekmovalka kot sodnica. Pa tudi v pravem požaru bi sodelovala, če bi bilo potrebno. Kajti za primere gašenja še vedno niso vsi usposobljeni, niti ne vsi moški. Zato bi mogoče marsikje z gasilskimi večšinami oborožene ženske naredile več koristnega kot marsikateri moški.«

Lada Lavrič

Srce je popotnik...

čil se bo na balkonu, če je še polproletarec, pa na polju ali travniku. Lahko se bo v miru odpočil, pa tudi ves regres mu bo ostal.

— Vabljiv prizor, mar ne! Seveda ni potrebno, da bi dopust na morju preživeli ravno na jadralski deski. Tudi čofotanje po slani vodi, plavanje, s katerim boste preskušali moč vaših mišic in leno poležavanje na soncu vam bo najbrž zadostovalo. Porjaveli boste; upajmo, da se boste tudi odpočili. Vsaj na morju, če vam bodo prihod na Jadran oziroma odhod domov grenile težave. Ali pa vsaj na plaži, saj boste najbrž marsikatero pikro izrekli na račun preskrbe v trgovinah, »hitrih« natakarkjev oziroma vesplošne nečistoče. Vendar se raje potolažite, saj boste kmalu doma (za dolgo dopustovanje na morju bi vam gotovo zmanjkalo prej denarja kot volje). Na morskem dopust pa bodo ostali samo prijetni spomini. Če se boste zdravi in lepo porjavili vrnili domov, se vam bodo že ob novem letu, cedile slinje za medom' z našega Jadrana. Na hitro kopnenje zaloga v denarnici prav gotovo ne boste mislili. Odtetala jih bo misel, da ste kljub vašim gmotnim težavam in splošnemu gospodarskemu nestanovitnemu položaju vendar dopustovali tako, kot v dobrih starih časih.

Marsikdo bo te dobre stare čase zamenjal z dopustom doma — son-

Mogoče se bo pa poleti odločil, da bo pozimi raje smučal na planinah, ki so vsaj bližje kot Jadran, o primerjavi med cenami pa boljše, da ne govorim, počakajmo raje na zimo, pa bomo videli, ali je cenejši letni ali zimski dopust.

Med našimi delavci je pa prav gotovo tudi nekaj navdušencev, ki prenekateri poletni konec tedna ali med dopustom odidejo na bližnje vrhove, ki jih v lepem vremenu vabijo v svoje naročje. Mnogi se povzpnejo tudi na Triglav. Res, da je za te vrste izlete potrebno več napore kot za poležavanje ob morju, vendar je občutek, ki ga nudi prehojena pot, kljub utrujenosti nepopisno lep. Zlasti, če se gore kopajo v soncu, če te nekje na poti pozdravijo plašni vitkonogi gamsi in če družbe, s katero hodiš, nobena utrujenost ne spravi ob dobro voljo.

Namesto zaključka k razpredanju misli na dopust želimo vsem delavkam in delavcem naše delovne organizacije, pa tudi upokojenecem, prijetno dopustovanje. Naj bodo potem dolgi jesenski in zimski dnevi prežeti z utrinki na topel Jadran ali prijetno jutranje spanje, ko nas ni klicala budilka z vsakodnevnim ring-ring-ring...

Uredniški odbor

Zgodba za kratek čas

Jerneja to noč ni mogla zaspati. Četudi je šla pozno spat, saj se je vrnila z dela v popoldanski izmeni precej čez deseto uro zvečer in čeprav je bil že petek, je spanec ni premagal. Mehke blazine, ki so ob jemale utrujene mišice, so se ji zdele težke kot svinčni predpasnik, ki ji ga je prejšnji dan pri rentgenskem slikanju zob položila zdravničica prek ramen in prsi. Bitje srca v njenih prsah se ni umirilo, čeprav ga je skušala utišati.

— Pa saj ni čudno, da sem takšna, si je mislila, saj se je v tem tednu vsak dan nekaj dogajalo.

Se enkrat je poskušala analizirati dogodke od ponedeljka dalje. Iz skrbčnega položaja, v katerem je doslej čemela v postelji, se je obrnila na hrbet in položila roki pod glavo.

Že začetek tedna je bil vznemirjajoč. V ponedeljek dopoldan je uspešno opravila šoferski izpit. In to v prvem poskusu! Seveda je bila preveč vesela, da bi lahko to skri-

vala sama zase. Preden je šla v službo, je nakupila nekaj slaščic, s katerimi so se po končani malici posladkale tudi sodelavke. Slučajno je v garderobo, kjer so bile zbrane ženske, prišel tudi Ivo, ker je nujno potreboval predelavko.

— O, se je začudil, kaj pa imate? Katera praznuje rojstni dan? Hitro so mu povedale, da praznuje Jerneja, toda ne rojstnega dneva, temveč opravljeni šoferski izpit.

— Pogumno dekle, je odgovoril.

Jerneji pa je rekel, da ga bo lahko zdaj kdaj pripeljala v službo, da mu ne bo treba kolesariti. Na odgovor ni počakal, saj Jerneja zaradi zadrege ne bi vedela ničesar povedati. Še sreča, da so sodelavke gledale za odhajajočim postavnim fantom, sicer bi jim bila njena rdečica povod za morebitno nagajanje. Ivota, ki ji je bil všeč že takrat, ko je prišla v tovarno, pa tisti dan ni več videla.

Jernejin tok misli je prekinil motorist, ki je švignil po ulici. Zdrznila se je in prisluhnila tišini. Iz oddaljene mlake je zaslišala regljanje žab. Nočni mir je kalilo tudi zamolklo brnenje strojev v bližnji tovarni. Obrnila se je v postelji in se znova predala mislim.

V torek se resda ni zgodilo nič posebnega. Celo dopolodne se je učila, ker je imela naslednji dan zjutraj izpit na šoli, kjer je študirala ob delu. Popolodne pa je razočarano ugotovila, da Ivota sploh ni bilo na delo, ker je vzel enodnevni dopust.

Pač, zgodilo se ji je nekaj neprijetnega. Ko je v mislih ponavljala snov za izpit, sploh ni opazila, da se je stroj nenadoma ustavil. Šele mojstrov, za vruga, kaj počenjaš? jo je vrnil v resničnost. Seveda ni bilo nič hudega, saj je pretrgano nitko hitro zvezala in nadaljevala z delom. Le sodelavka pri sosednjem stroju se ji je hudomušno nasmehnila in ji pomežiknila.

V sredo je bila zelo vesela. Kaj bi ne bila, saj je izpit iz slovenskega jezika uspešno opravila. Predstavniki slovenske moderne in struje v sodobni evropski književnosti ji niso delali preglavic. V službi se je sodelavki pokvaril stroj. Ivo se je z njim ukvarjal več kot dve uri. Res da pri tem ni odvrnil pogleda od njegovega drobovja, je pa Jerneja lahko v miru opazovala Ivovo kodrasto glavo. Ko je končal s popravilom, je prišel še k njenemu stroju, ker se ji je tisti hip slučajno pretrgala nit in jo vprašal, kdaj se misli njen stroj pokvariti. Vendar pa mu ni utegnila odgovoriti, ker je že odhajal.

Zopet se je premaknila v postelji. Lahna odeja ji je postala prevročna. Odrinila jo je s sebe. Mesečina, ki je vdiral skozi napol zastrte zavesse v sobo, je objela njeno vitko telo. Jerneja je zavzdihnila, ko je pomislila na četrtek.

Tisto popoldne je njen stroj obsejal sam vrag. Niti trenutek ni mogla mirovati. Kar naprej je te-

kala sem in tja in se jezila na ne-kvalitetno prejo, ki se je neprestano trgala.

Ko po končani malici še niti dobro ni pričela z delom, je nenadoma nekaj zavohala. Zasmrdelo je po ožgani preji in olju. Pogledala je okrog sebe, takrat pa je sodelavka že zakričala: gori, gori!

— Gori. Kje gori! je pomislila.

Toda joj, plamen je švignil izza njenega stroja. Po hipni ohromelosti je izključila stroj, h kateremu so že hiteli mojster, predelavka, nekaj delavk od sosednjih strojev, za njimi pa Ivo z gasilnim aparatom. Jerneja je nemo stala in gledala razburjene delavce, ki so krotili ogenj.

— Ne, ne goreti, si je želela. Naj pogasijo!

Uspelo je. Po nekaj minutah, kot polarna noč dolgih, se je diredaj umiril. Delavci, ki so pogasili požar, so se naslonili na stroj. Mojster je poklical Jernejo k sebi.

— Kako se je to zgodilo?

Zmignila je z rameni. Roke je potlačila v žep halje in gledala osmojene ostanke preje na tleh. Nato je mojster pogledal ostale delavke v oddelku. Oglasila se je Jerneja najbližja sosedu in povedala, da je požar opazila ona in seveda takoj opozorila nanj.

— Saj ni čudno, je dejal mojster, ko pa sem Jernejo že večkrat zalotil pri sanjarjenju, namesto da bi opazovala stroj.

Zatem je pozval delavke, naj odidejo nazaj k strojem in nadaljujejo z delom. Jerneja naj si pa najprej malo oddahne od strahu, potem pa bo šla k drugemu stroju.

Jerneja je dvignila pogled. Ivo, ki si je brisal umazane roke v sivo krpo, se ji je nasmehnil.

— Ne bodi no tako prestrašena, saj je najhujše že mimo! Raje spij kozarec vode, da se boš pomirila! ji je rekel, ko se je skupinica že razhajala.

Ubogala ga je, vendar pa ji strah ni hotel zlestiti iz kosti. Pri delu, katerega je nato opravljala do konca njihove izmene, sploh ni pogledala okrog sebe. Tudi proti domu je nato odšla vsa poklapana. Škoda, da je bila sodelavka, s katero sta običajno hodili proti domu, na bolniški. Tako se ni mogla z nikomer pogovoriti.

Ko je naslednje jutro vstala, se je počutila zelo utrujeno. Niti hladen tuš, katerega si je privoščila takoj po prebujenju, ni zdramil razbolelih mišic. Tudi svež zrak, ki je objel mlado telo pod lahno pižamo, ko je odprla okno, ji ni koristil. S težkimi nogami je odšla v šolo, kjer je za en teden preložila izpit, katerega je nameravala opravljati takoj po nedelji. Vedela je, da se ta konec tedna ne bo mogla učiti.

— Izgleda, da ima nesreča mlade, si je mislila, ko je na poti iz mesta domov zapazila Ivota. Hotela se mu je ogniti, pa je bila prepozna. S kolesom je bil hitro pri njej.

— Kako pa to, da pešačiš? Zdaj, ko si naredila izpit, bi se morala voziti z avtom! jo je zbedel.

Nesrečno ga je pogledala.

— Jerneja, ja kaj pa je s tabo, ali si še nisi opomogla od včerajšnjega dogodka! ji je rekel in dodal, da se je vse srečno končalo, kajti kaj, bi bilo, če bi ogenj zajel njo, ne pa stroj, ki ga je možno popraviti.

— Le norčuj se, mu je vrnila. Boš že videl popoldne, ko bo v službi huda ura!

— Staviva, da je ne bo! ji je odgovoril. Če zgubim, te v nedeljo povabim v kino, če zmagam, pa že jutri zvečer!

Ko je to rekel, ga že ni bilo več. S kolesom je naglo odbrzel.

Res se ni zgodilo popoldne ničesar razburljivega. Tudi Jernejin stroj je bil že popravljen. Ves čas je delal brezhibno. Jerneja pa kljub temu ni od njega odvrnila oči. Tako ni opazila niti Ivota, ki je malo pred koncem izmene prišel k stroju.

— Kaj ti nisem rekel, da bo obveljala moja trditev! ji je dejal. Stava pa še vedno velja. Te lahko jutri zvečer povabim v kino?

Sploh mu ni odgovorila, saj bi jo glas izdal, da si to želi.

Dvoje nežnih besed — zdravo, živio — ki sta si jih izrekla, ko sta s sodelavci odhajala skozi tovarniška vrata, so pričala, da je stava obveljala, nesrečni četrtek pa je pozabljen.

Tisti hip je mesec, ki je pripotoval na drugo stran okna, osvetlil Jernejin obraz. Z roko se je ubranila pogleda na osvetljeno nebesno telo. Obrnila se je na trebuh. Dvigovanje prsnega koša je postajalo mirnejše. Mesečev prvi krajec je prinašal spanec še zadnjim budnežem.

L. L.

MLADOST

*Sem po srcu mlada,
mlade imam rada.
Starejše pa spoštujem,
ker njih izkušnje potrebujem.*

*Mladi smo navihani, vihravi
a po srcu dobri, nič hudobni.
Radi se smejimo
a se dela ne bojimo.*

*Vi starejši spomnite se,
da ste tudi vi mladi bili,
pa ste se zabavali, ljubili,
vso mladost užili!*

*Vi ste delu mladost dali,
delu na kmetijah,
a današnja ta mladina
energijo v disco nosi.*

*Ne zamerite in ne kaznujte,
tudi ti se iznorijo.
Vso bodočnost, hude čase
vse še pred seboj imajo.*

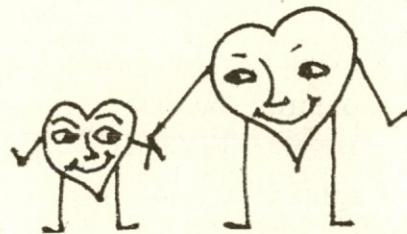
K. K.

OBVESTILO

Po obvestilu INTEGRALA — TOZD Obmestni potniški promet Ljubljana, bo s 7. 7. 1986 avtobus na lokalni progi pričel voziti do TOZD Konfekcija v Radomljah. Spremenjene bodo naslednje linije: Domžale — Trzin — Mengeš — Radomlje do TOZD Konfekcija in nato prek Vira do Domžal, ki odhaja ob 5,30 uri iz Domžal in v obratni smeri: Domžale — Vir — Radomlje do TOZD Konfekcija in sicer avtobusi, ki odhajajo iz Domžal ob 13,40, 14,10 in 22,10 uri.

Domnevamo da bo v času dopusta v TOZD Konfekcija t. j. od 21. 7. do 2. 8. 1986 veljal dosedanji vozni red.

Kadr. spl. sektor

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

AVGUSTA PAVLINA

se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Nataša

IZ KADROVSKE SLUŽBE

POROČILI SO SE:

1. MIKLAVČIČ NEVENKA, krojenke OE Mokronog, poročena ZAKRAJSEK,

2. SAJE HELENA, del. v konf. OE Mokronog, poročena POVŠIČ,
3. SNAJDAR ZLATA, snemanje kopsov OE predil., poročena ZUPANČIČ.

Iskreno čestitamo!

obvestila iz kadrovske službe

TOZD PROIZVODNJA

Prišli:

- JENKO PETER, električar, prišel 3. 6. 1986,
- ŠKOF VALTER, pom. in tran. del., prišel 3. 6. 1986,
- ULES MARJAN, prip. vl. cent. in suš. v oplem., prišel 9. 6. 1986,
- HRIBAR IRENA, zbir. pod. in obr. OD v prip., prišla 16. 6. 1986,
- MIHELIC MATJAZ, čiščenje strojev OE tkalnica, prišel 17. 6. 1986,
- HRVATIN FRANCI, notranji transp. v priprav., prišel 17. 6. 1986,
- POGACAR KATARINA, adjustriranje v opl., prišla 23. 6. 1986,
- LENART DINKA, adjustiranje v opl., prišla 24. 6. 1986.

Odšli:

- KOCMUR BORIS, vzdr. str. v tkal., odšel 2. 6. 1986,
- CERAR TONČKA, sukanje, upokojena 12. 6. 1986,
- RAJK ERIKA, tkalka, odšla 28. 5. 1986,
- PERNE JANEZ, prip. vl. centr. in suš., odšel v JLA 17. 6. 1986,
- AVBELJ STANE, mikanje, odšel 13. 6. 1986,
- OREHEK AVGUST, vratar, odšel v pokoj dne 26. 6. 1986,
- JASOVEC FRANCIŠKA, odšla v pokoj dne 27. 6. 1986,
- SALIKA MARTA, mehčanje vode v opl., odšla v pokoj 27. 6. 1986,
- CERAR KARMEN, tkalka, odšla 30. 6. 1986,
- KREGAR MARTINA, prev. preje, odšla 30. 6. 1986,
- NEŠIČ NEVENKA, etiketiranje, odšla 30. 6. 1986.

TOZD KONFEKCIJA

Prišli:

- CAPUDER VILMA, zbir. pod. in obr. OD, prišla dne 6. 6. 1986.

Odšli:

- DRČAR VIDA, šivilja v OE Mengeš, upokojena 12. 6. 1986,
- NARAT MARICA, šivilja v OE Radomlje, upokojena 13. 6. 1986,
- URANKAR ROMAN, del. v kov. konstr., odšel 30. 6. 1986.

TOZD MALOPRODAJA IN TOZD RESTAVRACIJA IN POČITNIŠKI DOMOVI

Sprememb ni bilo.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Prišli:

- JAKOMIN ROKSANA, kadr. spl. sek. — pripravnik, prišla 2. 6. 1986.

Odšli:

- GORJANC MAGDA, fakturist, upokojena 26. 6. 1986.

OSEBNI DOHODKI V MAJU 1986

Poročilo o osebnih dohodkih vsebuje gibanje OD, dosežene najnižje in najvišje OD, izračun povprečnih OD po TOZD, DSSS in DO za dejansko število opravljenih ur med 160 in 200 urami ob dejanskem doseganju delovnih rezultatov in dejanski ocenjenosti del in nalog. Prav tako so v poročilu zajeti tudi osebni dohodki pripravnikov in nadomestila OD do 30 dni (metodologija izdelave RAD obrazca). Če prikazanemu številu delavcev dodamo še zaposlene z manj kot 160 in več kot 200 opravljenimi urami ter zaposlene brez obračuna OD (nadomestila nad 30 dni) dobimo skupno število vseh delavcev, ki so prejeli OD oziroma nadomestilo.

Razred	TOZD Proizv.	TOZD Malopr.	TOZD Restavr.	TOZD Konf.	DSSS	Skupaj
do 55.000	2			1	1	4
55.000—70.000	63		1	41	1	106
70.000—85.000	147		1	119	1	268
85.000—100.000	192	11	5	56	15	279
100.000—115.000	78	9	8	25	18	138
115.000—130.000	30		1	7	21	59
130.000—145.000	10	3	2	2	15	32
145.000—160.000	2	1		7	16	26
160.000—175.000	1	1			9	11
175.000—190.000			1	1	4	6
190.000—205.000	1				2	3
205.000—220.000				1	2	3
nad 220.000					1	1
Zaposleni s 160 do 200 urami	526	25	19	260	106	936
Zaposleni z manj kot 160 urami	28	1		23	4	56
Zaposleni z več kot 200 urami	5			2	1	8
Zaposleni brez obračuna OD	28	2	1	14	3	48
Skupaj štev. zaposl.	587	28	20	299	114	1.048
Najnižji OD	51.853	90.277	55.139	51.625	51.854	51.625
Najvišji OD	203.076	170.921	177.766	206.789	244.429	244.429
Povprečni OD	89.627	109.021	108.035	85.882	130.676	94.127

Vrednost točke je v maju znašala v brutto vrednosti 0,60 din. Najnižji OD v višini 51.625 din je bil dosežen ob 80,5 % doseganju norme.

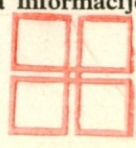
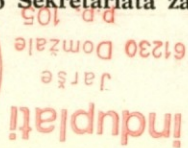
BOLNIŠKI IZOSTANKI V MAJU 1986

TOZD	Število zaposlenih	Bolezen	Poškodba na delu	Poškodba na poti	Pošk. izven dela v %	Nega druž. člana v %	Sprememstvo v %	Redni in pod. porod. dop.	Skupaj v %	Izpadle ure
Proizvodnja izdelkov iz sint. vlaken	579	4,34	0,03	0,14	0,53	0,45	0,04	3,42	8,95	9.542
Maloprodaja	28	1,61	—	—	—	—	0,15	7,14	8,90	471
Restavracija in poč. domovi	20	—	—	—	—	—	—	5,00	5,00	189
Konfekcija	221	5,30	0,23	—	0,20	0,71	0,04	1,63	8,11	3.296
Konfekcija obrat Mokronog	76	3,98	0,17	—	—	1,03	0,34	10,53	16,05	2.244
DSSS	112	4,95	—	—	0,46	0,12	0,04	1,79	7,36	1.517

Povprečni izostanki za celotno podjetje:

Zaposlenih 1036 delavcev	
Izostanki zaradi bolezni	4,42 %
Izostanki zaradi poškodbe na delu	0,08 %
Izostanki zaradi poškodbe na poti	0,08 %
Izostanki zaradi poškodbe izven dela	0,39 %
Izostanki zaradi nege	0,49 %
Izostanki zaradi spremstva	0,06 %
Izostanki zaradi por. in pod. por. dopusta	3,52 %
Skupaj:	9,04 %

Izdaja v 1650 izvodih DO INDUPLATI Jarše r.o. Uredniški odbor: Ivica ČESNIK, Lada LAVRIČ, odgovorni urednik, Hilda FRELJIH, Gordana GARDASEVIČ, Katja KHAM, Kristina PUNGERČAR in Franci VELEPEC. Natisnila tiskarna Uč. plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije

DU - 082 * MAT * KNJ * DOMZALE

KOLOVORKA UL. 6

61230 DOMZALE

SRS (421-1/72 od 8. 4. 1974)

ih delavnic v Ljubljani. Konoplan je opređen

Vida KOZELJ, Maks LAVRINC, Marjan MALI,